

№9'2011

КРАЄЗНАВСТВО
ЧЕРКАШНИИ

КРАЄЗНАВСТВО ЧЕРКАШНИИ

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНЕ ВИДАННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ

Виходить з 1990 року

№9/2011

**20-річчю
незалежності України
присвячується**

Черкаси
ВЕРТИКАЛЬ
2011

УДК 94 (477) "1360/1560"
ББК 26.891(4УКР-ЧЕК)
К 78

Редакційна колегія: канд. істор. наук В. М. Мельниченко (редактор), М. І. Борщ, канд. істор. наук Т. А. Клименко, канд. істор. наук В. М. Лазуренко (відповідальний секретар), канд. істор. наук, Ю. М. Михайлюк, канд. істор. наук Т. М. Нераденко, В. Б. Страшевич

**К 78 Краєзнавство Черкащини. Збірник. – Черкаси: "Вертикаль", видавець Кандич С.Г., 2011. – 252 с., іл.
ISBN 978-966-2256-57-4**

У науково-популярному виданні, присвяченому 20-річчю Незалежності України, опублічені матеріали та біографії з історії Черкащини. Це – статті та есеї знаменитих людей про відомих людей Черкащини, історію міст і сіл, хроніка ервонармійських епох, інфляційні про досвід організації дослідницької роботи. У даному виданні пропонують такі рубрики як "Книжкова полиця", "Календар святами", "Історія творчі". Їх автори – члени Національної спілки краєзнавців України та автори краєзнавчої справи.

Подання розраховане на широку читачську аудиторію, передусім – освітню, професійну культуру, студентську та учнівську молодь, усіх, хто цікавиться історією краю, його історією та людьми, що її творили.

**УДК 94 (477) "1360/1560"
ББК 26.891(4УКР-ЧЕК)**

Видання здійснено на замовлення Управління інформаційної політики та зв'язків із засобами масової інформації Черкаської облдержадміністрації

ISBN 978-966-2256-57-4

© В. М. Мельниченко, 2011
© Управління інформаційної політики та зв'язків із засобами масової інформації Черкаської облдержадміністрації, 2011

ЗМІСТ

ЧЕРКАЩИНА НА КАРТІ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ	5
НАЙМОЛОДША В УКРАЇНІ	5
ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ	8
<i>В. М. Мельниченко</i> КРАЄЗНАВСТВО ЧЕРКАЩИНИ В РОКИ НЕЗАЛЕЖНОСТІ	11
КРАЄЗНАВЧА ХРОНІКА	22
ЗВЕРНЕННЯ ДО 60-РІЧЧЯ УТВОРЕННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА 200-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Т. Г. ШЕВЧЕНКА	37
АКТУАЛЬНА ТЕМА	39
<i>Ю. П. Дудник</i> СІЛЬСЬКІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ	39
ЧЕРКАСЬКА ШЕВЧЕНКІАНА	44
<i>В. М. Мельниченко</i> ВІШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА НА ЧЕРКАЩИНІ: ЗАРОДЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТРАДИЦІЙ	44
<i>О. М. Шарпа</i> СТВОРЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ МУЗЕЮ "КОБЗАРЯ" Т. Г. ШЕВЧЕНКА В ЧЕРКАСАХ	55
ОСЕРЕДКИ КРАЄЗНАВЧОГО РУХУ	61
<i>Н. С. Побірченко</i> ВИВЧАТИ МИНУЛЕ, ТВОРИТИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРЕДБАЧАТИ МАЙБУТНЄ	61
<i>І. С. Городинець</i> З ЛЮБОВ'Ю ДО РІДНОГО КРАЮ	69
<i>І. І. Кривошея</i> ДОСЛІДЖУЄМО І ВИВЧАСМО УМАЩИНУ	80
ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ ЧЕРКАЩИНИ	83
<i>Д. О. Нагаєвська</i> ІСТОРІЯ СЕЛА ХРЕСТИ	83

Ю. М. Михайлюк СЕЛА ЧЕРКАЩИНИ В ЛИТОВСЬКУ ДОБУ (XIV – XVI ст.)	116
ПОЕТИЧНИМ РЯДКОМ	127
ІСТОРІЯ КРАЮ В ОСОБАХ	137
О. Г. Филь ПОЛКОВОДЕЦЬ ІВАН ЧЕРНЯХОВСЬКИЙ У СПОГАДАХ СУЧАСНИКІВ	137
М. В. Пришійко ІВАН ПІДДУБНИЙ – СИЛА УКРАЇНИ	155
Н. В. Кужса МИХАЙЛО МАКСИМОВИЧ – ФУНДАТОР КРАЄЗНАВСТВА ЧИГИРИНЩИНИ	166
Л. В. Смілянець, О. А. Пашковський ЖИТИ – ЗНАЧИТЬ БОРОТИСЬ	173
КРАЄЗНАВЧІ СТУДІЇ	179
Т. М. Нераденко МОЛЮХІВ БУГОР ТА ГЛИНЯНА ПЛАСТИКА ІЗ ЙОГО РОЗКОПОК	179
В. Б. Страшевич ПАРИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ СЦЕНИ ДАРУВАЛА СВІЙ ТАЛАНТ ЧЕРКАСЦЯМ	189
Т. А. Клименко З ІСТОРІЇ ФІРМИ БРАТІВ ЯХІНЕНКІВ І СИМИРЕНКІВ	194
В. М. Лазуренко УЧНІВСЬКІ ІСТОРІКО-КРАЄЗНАВЧІ КОНФЕРЕНЦІЇ В ШКОЛАХ ЧИГИРИНСЬКОГО РАЙОНУ	203
М. М. Щербина ГІДРОІМІ ГОРОДИЦЕНСЬКОГО КРАЮ	210
В. І. Нікіфоров ПОХОДЖЕННЯ ВІДАНТРОПОНІМНИХ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ СМІЛЯЩИНИ	217
Г. М. Голиш ФІЗКУЛЬТУРНІ ТРАДИЦІЇ ЧАПАЄВКИ	222
КНИЖКОВА ПОЛИЦЯ	236
КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ ЧЕРКАЩИНИ НА 2012 рік	241
ПРО НАШИХ АВТОРІВ	247